

A Tótvázsonyi Bogaras (HUBF20026) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve

**Csopak
2014.**

Támogatási határozat azonosítója
1536230374

Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság

8229 Csopak, Kossuth utca 16.
Telefon: +36 87 555 260
Fax: +36 87 555 261

Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Kft.

8600 Siófok, Batthyány u. 1.
Tel.1.: 84 / 310-803
Tel.2.: 84 / 313-346
Fax: 84 / 317-002

Felelős tervező
Vers József

Vezető szakértők
Petróczi Imre (természetvédelem)
Vers József (agrár)

Közreműködő szakértők
Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft.:
Dr. Molnár Gábor, Fekete-Páris Judit, Egerszegi Zita, Magyarfalvi Attila

Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság:
Barcza Ákos, Barcza Gábor, Békássy Gábor, Dr. Cservenka Judit, Kenéz István, Korbély Barnabás, Magyar Máté, Megyer Csaba, Mészáros András, Nagy Attila, dr. Nagy Lajos, Selyem Anikó, Simon Pál, Sinka Gábor, Szabó Attila, Szerdahelyiné Bohák Mária, Szinai Péter, Tóth Szabolcs, Vers József, Vókó László

© Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság

Tartalomjegyzék

I. Natura 2000 fenntartási terv.....	5
1. A terület azonosító adatai	6
1.1. Név	6
1.2. Azonosító kód	6
1.3. Kiterjedés	6
1.4 A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek	6
1.4.1. Jelölő élőhelyek.....	6
1.4.2. Jelölő fajok	6
1.5. Érintett települések	6
1.6. Egyéb védettségi kategóriák.....	7
1.7. Tervezési és egyéb előírások.....	7
1.7.1. Természetvédelmi kezelési terv	7
1.7.2. Településrendezési eszközök	7
1.7.3. Körzeti erdőtervek és üzemtervek.....	7
1.7.4. Körzeti vadgazdálkodási tervek és üzemtervek	7
1.7.5. Egyéb tervek.....	7
2. Veszélyeztető tényezők	8
3. Kezelési feladatok meghatározása	9
3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése	9
3.2. Kezelési javaslatok	9
3.2.1. Élőhelyek kezelése	9
3.2.2. Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés	18
3.2.3. Fajvédelmi intézkedések	18
3.2.4. Kutatás, monitorozás	18
3.2.5. Mellékletek.....	19
3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében.....	20
3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja.....	20
3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök	20
3.4.2. A kommunikáció címzettjei	24
3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel	24
II. A Natura 2000 fenntartási terv készítését megalapozó dokumentáció Hiba! A könyvjelző nem létezik.	
1. A tervezési terület alapállapot jellemzése	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

- 1.1. Környezeti adottságok.....**Hiba! A könyvjelző nem létezik.**
- 1.1.1. Éghajlati adottságok .....**Hiba! A könyvjelző nem létezik.**
- 1.1.2. Vízrajzi adottságok.....**Hiba! A könyvjelző nem létezik.**
- 1.1.3. Talajtani adottságok .....**Hiba! A könyvjelző nem létezik.**
- 1.2. Természeti adottságok.....**Hiba! A könyvjelző nem létezik.**
- 1.2.1. A tervezési területen előforduló közösségi jelentőségű élőhelyek**Hiba! A könyvjelző nem létezik.**
- 1.2.2. A tervezési területen előforduló közösségi jelentőségű növényfajok**Hiba! A könyvjelző nem létezik.**
- 1.2.3. A tervezési területen előforduló közösségi jelentőségű állatfajok**Hiba! A könyvjelző nem létezik.**
- 1.2.4. A tervezési területen előforduló egyéb jelentős fajok**Hiba! A könyvjelző nem létezik.**
- 1.3. Területhasználat .....**Hiba! A könyvjelző nem létezik.**
- 1.3.1. Művelési ág szerinti megoszlás.....**Hiba! A könyvjelző nem létezik.**
- 1.3.2. Tulajdoni viszonyok .....**Hiba! A könyvjelző nem létezik.**
- 1.3.3. Területhasználat és kezelés .....**Hiba! A könyvjelző nem létezik.**
2. Felhasznált irodalom .....**Hiba! A könyvjelző nem létezik.**
3. Térképek.....**Hiba! A könyvjelző nem létezik.**
- 3.1. Áttekintő térkép.....**Hiba! A könyvjelző nem létezik.**
- 3.2. Művelési ágak .....**Hiba! A könyvjelző nem létezik.**
- 3.3. A tervezési terület élőhely-típusainak Á-NÉR térképe**Hiba! A könyvjelző nem létezik.**
- 3.4. A tervezési területen előforduló közösségi jelentőségű növényfajok elterjedési térképe .....**Hiba! A könyvjelző nem létezik.**
- 3.5. A tervezési területen előforduló közösségi jelentőségű állatfajok elterjedési térképe .....**Hiba! A könyvjelző nem létezik.**
3. Mellékletek.....**Hiba! A könyvjelző nem létezik.**
1. sz. melléklet: A tervezés egyeztetési folyamata során összegyűjtött vélemények, és értékelésük.....**Hiba! A könyvjelző nem létezik.**

I. Natura 2000 fenntartási terv

1. A terület azonosító adatai

1.1. Név

Tervezési terület neve:	Tótvázsonyi Bogaras kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület
-------------------------	--

1.2. Azonosító kód

Tervezési terület azonosítója:	HUBF20026
--------------------------------	-----------

1.3. Kiterjedés

Tervezési terület kiterjedése:	235,6000 ha
--------------------------------	-------------

1.4 A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek

1.4.1. Jelölő élőhelyek

6240* Szubpannon sztyeppék

91H0* Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*szel

6190 Pannon sziklagyepek (*Stipo-Festucetalia pallentis*)

Jelölő értékek javasolt közösségi jelentőségű élőhelytípus:

91M0 - Pannon cseres-tölgyesek

*kiemelt jelentőségű jelölő élőhely

1.4.2. Jelölő fajok

Ürge (*Spermophilus citellus*)

*Szent István szegfű (*Dianthus plumarius subsp.regis-stephani*)

*kiemelt jelentőségű jelölő faj

1.5. Érintett települések

Település	Érintett terület (ha)	Település területének érintettsége (%)
Veszprém megye		
Tótvázsony	235,6000	5,5

A tervezési terület által érintett helyrajzi számok listáját az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről szóló 14/2010. (V. 11.)

KvVM rendeletet (a továbbiakban: KvVM rendelet) tartalmazza. A Natura 2000 területek által érintett helyrajzi számokat és így a Natura 2000 jogi státuszt is a KvVM rendelet rögzíti, térképi megjelenítéssel is. A jogi jelleg a megosztással keletkező utód helyrajzi számokra is kiterjed.

1.6. Egyéb védettségi kategóriák

Az országos ökológiai hálózati magterület 88,1 %-ban, pufferterület 0 %-ban, ökológiai folyosó 1,9 %-ban érinti (összesen 100 %). Más jogi védettség a tervezési területet nem érinti.

1.7. Tervezési és egyéb előírások

1.7.1. Természetvédelmi kezelési terv

Mivel a Tótvázsonyi Bogaras kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület védett természeti területet nem érint, a tervezési területre kezelési terv nem vonatkozik.

1.7.2. Településrendezési eszközök

Tótvázsony Község Képviselőtestületének 7/2008. (XI. 10.) rendelete egységes szerkezetbe foglalva a 3/2006. (III. 30.) rendelettel Tótvázsony község Helyi Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéről. A tervezési terület a szabályozási tervben Natura 2000 területként megjelenítésre került.

1.7.3. Körzeti erdőtervek és üzemtervek

A tervezési terület a Kab-hegyi erdőtervezési körzetbe tartozik a 2011. évi körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az érintett körzeti erdőtervek alapján folytatott erdőgazdálkodásról szóló 96/2011. (X. 17.) VM rendelet alapján. A Kab-hegyi erdőtervezési körzet körzeti erdőterve (274/2/2010) érvényes 2012. január 1-2021. december 31.

1.7.4. Körzeti vadgazdálkodási tervek és üzemtervek

A tervezési területre vonatkozóan az V/1. Bakony-Vértes Vadgazdálkodási Körzet Vadgazdálkodási Terve az irányadó, a területen a vadgazdálkodást a Felhő Veszprémi Vadász és Környezetvédelmi Egyesület a 10 éves vadgazdálkodási üzemterve (hatályos 2007. március 1 – 2017.február 28.) értelmében jogosult végezni.

1.7.5. Egyéb tervek

- A Balaton Régió részletes fejlesztési terve, 2007-2013 (2006.)
- Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Hosszú Távú Területfejlesztési Konceptió 2020-ig (2009.)
- Éltesítő Balaton-felvidékért Egyesület, Helyi Vidékfejlesztési Stratégia (2013.)

2. Veszélyeztető tényezők

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége H=nagy M=közepes L=kicsi	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
A területen ható belső veszélyeztető tényezők				
G01.03	motoros járművel végzett tevékenység	L	5	A legnagyobb károsító hatást a meredek oldalakon található pannon sziklagyepekben (6190), valamint a szubpannon sztyeppék(6240*) élőhelyeken fejt ki, növényzetmentes, erodálódó felszínek kialakulásán keresztül. A tényező a jelölő növényfajra *Szent István-szegfű (<i>Dianthus plumarius regis-stephani</i>)] is káros hatással van .
F03.01.01	vadak károkozása (túltartott vadállomány)	L		A taposás és túllegelés a 91M0 – pannon cseres tölgyesek és a szubpannon sztyeppék(6240*) egy részét érinti, degradációt okoz
K03.04	ragadozás (predáció)	L		Az ürge (<i>Spermophilus citellus</i>) állományát veszélyezteti
A területre kívülről ható veszélyeztető tényezők				
K03.06	háziállatok miatt kialakult antagonizmus	L	-	Az ürge (<i>Spermophilus citellus</i>) állományát veszélyezteti
A területen belül ható potenciális, jövőbeli veszélyeztető tényezők				
A04.01	intenzív legeltetés	L		A Szent István szegfű (<i>Dianthus plumarius regis-stephani</i>)] állományát károsíthatja a túllegeltetés

3. Kezelési feladatok meghatározása

3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése

Fő célkitűzések:

- A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek fenntartása, különös tekintettel a szubpannon sztyeppékre és a pannon molyhos tölgyesekre.
- Az igen sekély és sekély talajú molyhos tölgyeseknél a fahasználat teljes mellőzése szükséges, beleértve az egészségügyi termelést is. Állományaik vágáskor nélküli talajvédelmi rendeltetésű erdőként kezelendők.
- A szubpannon gyepek becserjésedését, és a tervezési terület technikai sportokkal történő károsítását meg kell akadályozni.
- A területen élő ürge populáció élőhelyének (rövid fűvű legelő) folyamatos fenntartása legeltetéssel és kaszálással.

További célok:

- A gyepes élőhelyek nem dolomit alapközetben kialakuló típusainak (hegylábi vastagabb talajok) fokozódó cserjésedésének megakadályozása, a gyepterületek extenzív legeltetésével vagy cserjeirtással. Kerülni kell a teljes cserjeirtást, cserjesávokat, hagyásfákat kell a területen hagyni.
- A szomszédos szubpannon sztyeppék, valamint az itt előforduló jelölő fajok érdekében a szántó művelési ágú területek gyepé alakítását és legelőként történő hasznosítását előtérbe kell helyezni.
- A jövőben a gyepes élőhelyek erdősítését kerülni kell.

A terület rendeltetése:

- A kijelölés alapjául szolgáló közösségi jelentőségű élőhelytípusok és fajok, valamint egyéb jelentős fajként az őszi csillagvirág kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása.
- A Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve az ennek megőrzését, fenntartását biztosító gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

3.2. Kezelési javaslatok

3.2.1. Élőhelyek kezelése

3.2.1.1. Gazdálkodáshoz nem köthető általános javaslatok

- A terület technikai sportokra történő igénybe vétele nem kívánatos, jelentős károkat okoz, és ellentétes a Natura 2000-es terület elsődleges rendeltetésével.

3.2.1.2. Gazdálkodáshoz köthető intézkedések

A gazdálkodáshoz köthető intézkedési javaslatok alapja a gyepek esetében a 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet, az erdők esetében a területre érvényben lévő erdőterv rendelet és a 2009. évi XXXVII. törvény (az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról), valamint a 1996. évi LIII. törvény (a természet védelméről).

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4.§ 5. pontja alapján jelen fenntartási terv a Natura 2000 terület kezelésére vonatkozó javaslatokat, valamint ezek megvalósításának lehetséges eszközeit tartalmazza, és jogszabály eltérő rendelkezése hiányában kötelező földhasználati szabályokat nem állapít meg.

Az itt megfogalmazott előírás-javaslatok célja, hogy a kezelési egységekben előforduló közösségi jelentőségű értékek, a jelenlegi gazdálkodási gyakorlat és adottságok alapján javaslatot tegyenek a gazdálkodás kívánatos módjára. Ennek érdekében itt megfogalmazásra kerülnek olyan előírás-javaslatok, amelyek alapul szolgálnak a jövőbeli támogatási programok kidolgozásához. A gazdálkodók számára ezek az előírás-javaslatok a jelen terv alapján kötelezettséget nem jelentenek, betartásuk csak támogatási programokon keresztül, önkéntes vállalás formájában válhat csak kötelezővé. A már más jogszabály vagy hatósági eszköz alapján létező előírások esetében azok kötelező jellegét értelemszerűen az azt megalapozó jogszabály, vagy hatósági eszköz támasztja alá, jelen fenntartási terv ezekre az előírásokra csak utalást tesz.

A kezelési egységek kijelölésének alapja az élőhelyekről 2013-2014. évi bejárások valamint légifotók alapján készült Á-NÉR alapú térkép, mely a területet elsősorban a növényzet és a használat jellege alapján osztja fel. A kezelési egység az azonos kezelést igénylő élőhelyek, élőhely-komplexumok térben lehatárolt egysége, amelynek alapját az ÁNÉR alapú élőhelytérkép, vegetációtérkép vagy egyéb, a célhoz illeszkedő részletezettségű térkép vagy információ adja, figyelembe véve a jelölő fajok előfordulását is (aktuális és potenciális egyaránt). A kezelési egységet a fenntartási tervekben tágabban értelmezzük, nemcsak a jelölő élőhelyek és a jelölő fajok által „használt” területrészekre kell kiterjedniük, hanem a teljes Natura 2000 területet lefedve a jelölő értékek megőrzését szolgáló egyéb területrészekre is. Például a fajok élőhelyével szomszédos, csatlakozó területrészekre, az egyes állományok közötti összeköttetést biztosító folyosókra, közösségi jelentőségű faj számára alkalmas élőhelyek védelmére, fejlesztésére, az élőhelyek esetében a potenciálisan jelölő élőhelyé alakítható fejlesztési területekre, vagy pl. a csapadékviszonyok függvényében az élőhelyek kiterjedésének és egyes fajok megjelenésének évek közti változásaiból adódóan érintett területrészekre.

1. kezelési egység

(a) Kezelési egység kódja: KE1

(b) Kezelési egység meghatározása:

Száraz és félszáraz legelők.

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek: G2 –Mészkedvelő nyílt sziklagyepek; H2 – Felnyíló, mészkedvelő lejtő- és törmelékgyepek; H3a - Köves talajú lejtősztyepppek; P2b – Galagonyás-kökényesborókás száraz cserjések; OC – Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek;

Érintett Natura 2000 élőhelyek: 6240* - Szubpannon sztyeppék; 6190 - Pannon sziklagyepek (*Stipo-Festucetalia pallentis*)

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A kezelési egységbe sorolt területek extenzív mezőgazdasági hasznosítása javasolt, mivel a természeti értékek fennmaradását lehetővé teszi, illetve biztosítja.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok

a) Kötelezően betartandó előírások:

A tervezési területre vonatkozó kötelezően betartandó előírásokat a NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet tartalmazza.

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

- Tárcsázás nem megengedett (GY10).
- Gyepszellőztetés nem megengedett (GY12).
- Kiszántás nem megengedett (GY13).
- Legeltetéssel és/vagy kaszálással történő hasznosítás (GY22).
- A gyepek természetvédelmi szempontú égetése csak a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság egyedi írásos véleménye alapján történhet. (GY24)
- Felülvetés nem megengedett. (GY01)
- Nem speciális növényvédő szer kijuttatása esetén inváziós fászfűfélék vegyszeres irtása, a területileg illetékes hatóság engedélye alapján lehetséges (GY27).
- A gyepek cserjésedését meg kell akadályozni, azonban a szórtan jelentkező őshonos cserjék megőrzésére törekedni kell (GY28).
- Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges (GY29).
- A természetes gyepekben őshonos méretes fák (30 cm törzsátmérő felett) és a vadgyümölcsök (törzsátmérő megjelölése nélkül) megőrzése kötelező (GY30).
- A cserjeirtás megkezdésének időpontját legalább 5 nappal korábban írásban a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságnak be kell jelenteni, valamint a meghagyásra szánt cserjéket, cserjefoltokat a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni kell. (GY31)
- A működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság általi kijelölésüket követően a fajgazdag, vagy védett fajokat tartalmazó cserjés foltokat nem szabad eltávolítani. (GY32).
- A legeltetési sűrűséget a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni szükséges. (GY44)
- Gyepterületen előforduló, 1,5 m-nél magasabb tájidegen faegyedeket lábon állva kell vegyszeres kezelésben részesíteni (törzs megfúrása, vegyszer injektálása); a hatékonyság érdekében a vegyszert is alkalmazó munkát fafajtól függően a vegetációs időszak kezdetén (április-május) vagy végén (augusztus-szeptember) kell elvégezni. (GY34)
- Legeltethető állatfaj: szarvasmarhafélék.(GY67)
- Legeltethető állatfaj: juh. (GY68)
- Éjszakai helyek és ideiglenes karámok, jószágállások helyét a működési terület szerinti nemzeti park-igazgatósággal egyeztetni szükséges. (GY117)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés nincs tervezve.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén található ürgeállomány megőrzése érdekében javasolt a szőrmés kisragadozók, elsősorban a róka és a házimacska egyedszámának csökkentése.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési javaslatok a tervezési terület kiemelkedő értékét jelentő szubpannon sztyeppék védelme érdekében kerültek megfogalmazásra, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek hosszú távú fenntartását szolgálják. A területek extenzív legeltetése hozzájárul az élőhely fenntartásához, lassítja illetve megakadályozza a cserjésedést. Az időszakos cserjeirtás elvégzésére ennek ellenére szükség lehet, azonban a terület fajgazdagságának megtartása érdekében ennek szigorú – az előírás javaslatokban részletezett – szakmai irányítására és ellenőrzésére szükség van. A terület extenzív legeltetése indokolt, ugyanakkor a túllegeltetés káros hatásainak elkerülése érdekében itt is szükséges a legeltetési sűrűség szakmai ellenőrzése.

2. kezelési egység

(a) Kezelési egység kódja: KE2

(b) Kezelési egység meghatározása:

Folyamatosan illetve időszakosan művelésben tartott szántóföldek.

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek: T1 - egyéves, intenzív szántóföldi kultúrák.

Érintett Natura 2000 élőhelyek: nincs érintett élőhely.

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A kezelési egységben szántóföldi művelés folyik, mely nem veszélyezteti a közösségi jelentőségű fajokat és élőhelyeket.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok

a) Kötelezően betartandó előírások:

A kezelési egységre vonatkozóan gazdálkodási jellegű kötelező előírások és korlátozások a fenntartási terv készítésének időpontjában nem adhatók meg.

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

1. A terület gyepesítéséig a veszélyeztető hatások mérséklését szolgáló javaslatok:
  - Rágcsálóirtó szerek és talajfertőtlenítő szerek alkalmazása tilos. (SZ22)
  - A növénytermesztéssel kapcsolatos technológiai munkálatok során bármilyen depóniát csak szántókon lehet létrehozni, és ott legfeljebb 2 hónapig lehet tárolni. (SZ09)

- A parcella szélein legalább 3 m széles növényvédőszer mentes táblaszegélyt kell hagyni, ahol szükség esetén mechanikai gyomirtást kell végezni. (SZ14)
- Természetbarát gyepesítés, termőhelytől függően üde rét vagy száraz gyep kialakulásának elősegítése. Tájidegen magkeverék használata tilos, csak a termőhelyre jellemző őshonos fajok vethetők. (SZ67)

2. A gyepesítés utáni állapotra vonatkozó javaslatok:

- Legeltetéssel és/vagy kaszálással történő hasznosítás (GY22).
- Legeltethető állatfaj: szarvasmarhafélék. (GY68)
- Legeltethető állatfaj: juh. (GY69)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén javasolt a szántó végleges felhagyása és művelési ág megváltoztatása gyepé. Az átalakítás történhet a terület felhagyásával, rendszeres kaszálásával és/vagy legeltetésével, de a gyepesedés elősegíthető felülvetéssel is, utóbbi esetben a termőhelyre jellemző őshonos fajok vagy lucerna is vethetők.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén a gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok – az általános részben megfogalmazottakon túl – nem adhatók.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési javaslatok azt szolgálják, hogy a kezelési egységgel szomszédos gyepterületeken élő közösségi jelentőségű jelölő állatfaj (ürge) helyi állományának fennmaradását, illetve terjedését, erősödését biztosítsák. A különböző kemikáliák használatának korlátozása, illetve a szegélyek kíméletes használata a területen táplálkozó-mozgó ürgék veszélyeztettségét csökkenti.

3. kezelési egység:

(a) Kezelési egység kódja: KE3

(b) Kezelési egység meghatározása:

Erdőtervezett cseres-tölgyesek.

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek: L2a - Cseres-kocsánytalan tölgyesek
Érintett Natura 2000 élőhelyek: 91M0 Pannon cseres-tölgyesek

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén a kíméletes, folytonos erdőborítást biztosító erdőművelés javasolt az itt előforduló élőhelyek és fajok fennmaradása érdekében. A kezelési egységben található erdők elsődleges rendeltetése honvédelmi, másodlagos rendeltetése pedig vadaskert. Javasolt a vadaskert szempontjából igen kis területű Natura 2000-es területfolt elkülönített, a nagyvadállomány szempontjából kevésbé terhelő kezelése.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok

a) Kötelezően betartandó előírások:

Az erdőtervezett erdőrészekre vonatkozó kötelező érvényű előírásokat az erdőterv tartalmazza, továbbá a 2009. évi XXXVII. törvény (az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról), az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatás részletes szabályairól szóló 41/2012. (IV. 27.) VM rendelet.

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

- Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelentőségű élőhelyekre, illetve fajokra történő esetleges káros hatások miatt). (E08)
- A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmének figyelembe vételével. (E09)
- A gyéritések és véghasználatok során legalább 5 m³/ha álló és/vagy fekvő holtfa jelenlétének biztosítása. (E16)
- Fahasználatok során a kitermelt faanyag vonszolásos közelítésének mellőzése. (E35)
- Őshonos fafajú állományok véghasználatára során átlagosan 5-20% területi lefedettséget biztosító mikroélőhelyek visszahagyása, lehetőleg az idős állomány összetételét jellemző formában. (E38)
- Kórokozók és kártevők elleni vegyszeres védekezés kizárólag indokolt esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erdőterületeken, magtermő állományokban) történő elvégzése. (E74)
- Kártevők elleni védekezésnél a szelektív szerek vagy biológiai módszerek alkalmazását kell előnyben részesíteni. Nem használhatók olyan hatóanyag tartalmú készítmények, amelyek közösségi jelentőségű, illetve védett fajok egyedeit is elpusztítják. (E75)
- A területen szóró, vadetető, szózó nem létesíthető. (VA03)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén nincs élőhelyrekonstrukció tervezve.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén a gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok – az általános részben megfogalmazottakon túl – nem adhatók.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési javaslatok a kezelési egységben található pannon cseres-tölgyes közösségi jelentőségű élőhely megőrzése érdekében kerültek meghatározásra. A közösségi jelentőségű élőhely fenntartása lehetséges az erdő gazdasági hasznosítása mellett, azonban a gazdasági hasznosítás során kíméletes, az élőhely talajára, lágyszárú növényzetére és állatvilágára a lehetőség szerinti legkisebb károsító hatást kifejtő módszereket kell alkalmazni, illetve a gazdálkodás térbeli és időbeli rendjének meghatározása során az élőhely értékeire, azok fenntartására figyelemmel kell lenni. A felújítóvágások során szükséges a megfelelő méretű mikroélőhelyek háborítatlan visszahagyása, hogy ezekből az élőhely a teljes területen helyre tudjon állni a fiatal erdő növekedése során, fajokészlete ezekből visszatelepülhessen. A terület a vadaskert része, a közösségi jelentőségű élőhely kedvező állapotának megőrzéséhez szükséges a vadgazdálkodás során kerülni azokat a területhasználati módokat, melyek az nagyvadállományt a Natura 2000-es területre koncentrálnak. Ezért indokolt a vadetető, szóró létesítésének korlátozása.

4. kezelési egység

(a) Kezelési egység kódja: KE4

(b) Kezelési egység meghatározása:

Erdőterületen tisztásként nyilvántartott köves talajú lejtősztyepppek.

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek: H3a - Köves talajú lejtősztyepppek
Érintett Natura 2000 élőhelyek: 6240* Szubpannon sztyeppék

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén a tisztás és ezen keresztül a gyep fenntartása javasolt a 6240* szubpannon sztyeppék közösségi jelentőségű jelölő élőhely érdekében.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok

a) Kötelezően betartandó előírások:

Az erdőtervezett erdőrészekre vonatkozó kötelező érvényű előírásokat az erdőterv tartalmazza, továbbá a 2009. évi XXXVII. törvény (az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról), az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatás részletes szabályairól szóló 41/2012. (IV. 27.) VM rendelet.

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

- Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelentőségű élőhelyekre, illetve fajokra történő esetleges káros hatások miatt). (E08)

- A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmének figyelembe vételével. (E09)
- A tisztások fátlan állapotban tartása, tisztásként való további nyilvántartása. (E12)
- Kórokozók és kártevők elleni vegyszeres védekezést csak különleges esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erdőterületeken, magtermő állományokban) szabad végezni. (E74)
- Kártevők elleni védekezésnél a szelektív szerek vagy biológiai módszerek alkalmazását kell előnyben részesíteni. Nem használhatók olyan hatóanyag tartalmú készítmények, amelyek közösségi jelentőségű, illetve védett fajok egyedeit is elpusztítják. (E75)
- Erdőszyepp-erdők füves részeinek fenntartó kezelése. (E76)
- A területen szóró, vadetető, szóó nem létesíthető. (VA03)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén nincs élőhelyrekonstrukció tervezve.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén a gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok – az általános részben megfogalmazottakon túl – nem adhatók.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

Az ajánlások célja az erdei tisztásként nyilvántartott területeken található 6240* szubpannon sztyeppék közösségi jelentőségű jelölő élőhely fenntartása, ennek érdekében a tisztás területének kímélete, spontán cserjésedésének, erdősödésének megakadályozása, illetve a szomszédos erdőterületen folyó gazdálkodás közbeni esetleges károsodásának elkerülése. A kezelési egység területe a vadaskert része. Fontos elkerülni, hogy az ott található nagyvadállomány a közösségi jelentőségű élőhelyeken koncentrálódjon, ezért indokolt a vadetető, szóó elhelyezésének korlátozása.

5. kezelési egység

(a) Kezelési egység kódja: KE5

(b) Kezelési egység meghatározása:

Az Országos Erdőállomány Adattárban nem szereplő, nem erdőtervezett, élőhely szempontjából azonban erdő jellegű facsoportok, spontán erdősült területek.

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek: L1 – Mész- és melegkedvelő tölgyesek; P2b – Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések.

Érintett Natura 2000 élőhelyek: 91H0* - Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*szel

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A kezelési egység művelési ága jelenleg gyep, művelési ágát javasoljuk erdőre változtatni, az erdőállomány adattárban rögzíteni, és a továbbiakban erdőként kezelni. A továbbiakban a gyenge termőhelyen álló, mozaikos erdőállományt a folyamatos erdőborítás feltételeinek biztosítása mellett, igen kíméletesen javasoljuk kezelni.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, támogatási rendszerbe illeszthető kezelési előírás-javaslatok

a) Kötelezően betartandó előírások:

A kezelési egység jelenleg gyep művelési ágú, ezért a kezelési egység területére vonatkozó kötelezően betartandó előírásokat a NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet tartalmazza. A javasolt művelési ág változtatást követően a kezelési egység területe erdő művelési ágba kerül, megjelenik az Országos Erdőállomány Adattárban illetve területére erdőterv készül. Ezt követően a kötelező érvényű előírásokat az erdőterv fogja tartalmazni, továbbá a 2009. évi XXXVII. törvény (az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról), az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatás részletes szabályairól szóló 41/2012. (IV. 27.) VM rendelet.

b) Önkéntesen vállalható előírás-javaslatok:

1. A művelési ág megváltoztatása előtti időszakra vonatkozó javaslatok:

- Legeltetés és kaszálás tilos, a területet kezeletlenül kell fenntartani. (GY21)
- A természetes gyepekben őshonos méretes fák (30 cm törzsátmérő felett) és a vadgyümölcsök (törzsátmérő megjelölése nélkül) megőrzése kötelező. (GY30)
- A gyepterületen előforduló őshonos hagyasfák, hagyasfa csoportok (delelő fák), valamint cserjés foltok eltávolítása nem megengedett. (GY33)
- Cserjeirtás nem megengedett.(GY17)

2. A művelési ág megváltoztatását követő időszakra vonatkozó javaslatok:

- Meghatározott erdőrészekben az élőhelyek és fajok védelme érdekében teljes érintetlenség biztosítása, térbeli vagy teljes korlátozás elrendelése. (E10)
- Kórokozók és kártevők elleni vegyszeres védekezést csak különleges esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erdőterületeken, magtermő állományokban) szabad végezni. (E74)
- Kártevők elleni védekezésnél a szelektív szerek vagy biológiai módszerek alkalmazását kell előnyben részesíteni. Nem használhatók olyan hatóanyag tartalmú készítmények, amelyek közösségi jelentőségű, illetve védett fajok egyedét is elpusztítják. (E75)
- Szóró, szózó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki. (VA01)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén nincs élőhelyrekonstrukció tervezve.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén a gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok – az általános részben megfogalmazottakon túl – nem adhatók.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

Az ajánlások célja a kezelési egység területén található közösségi jelentőségű 91H0* - Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*szel élőhely fenntartása. A jelenleg gyep művelési ágú területen a fék, cserjék kitermelése, majd a gyep visszaállítása legeltetéssel, kaszálással, a jelölő élőhely megszűnését eredményezné. A hosszú távú fenntartás érdekében javasolt a művelési ág váltás, és azt követően a terület erdőként történő fenntartása. A molyhos tölgyes élőhelyek – igen alacsony fatermőképességük mellett - a gazdasági hasznosítás során igen sérülékenyek, ezért javasoljuk egyes területrészeken a gazdálkodás térbeli vagy teljes korlátozását.

3.2.2. Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés

A tervezési területen található szántók esetében javasolt élőhelyfejlesztés azok gyepesítése felhagyással vagy vetéssel. A tervezési területen további élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés nincs tervezve és ezek körébe tartozó beavatkozás nem is szükséges.

3.2.3. Fajvédelmi intézkedések

Szent István-szegfű (*Dianthus plumarius regis-stephani*)

- Technikai sportok korlátozása.
- A gyepterületek túllegeltetésének megakadályozása.

Ürge (*Spermophilus citellus*)

- A terület becserjésedésének megakadályozása.
- A szörmés kisoragadozók, elsősorban a róka és a házimacska állomány nagyságának csökkentése indokolt.
- Az állomány folyamatos monitorozásának eredményei alapján szükség szerint visszatelepítés, lehetőség szerint befogás más populációk kialakítása vagy megerősítése céljából.

Füstös őszi araszoló (*Lignyoptera fumidaria*)

- A terület becserjésedésének és túllegeltetésének megakadályozása.

3.2.4. Kutatás, monitorozás

Indokolt volna a jelölő fajok [*Szent István-szegfű (*Dianthus plumarius regis-stephani*), ürge (*Spermophilus citellus*) és a füstös őszi araszoló (*Lignyoptera fumidaria*)] állomány méretének rendszeres nyomon követése – hároméves gyakorisággal, a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer (NBmR) mintavételi módszertana szerint.

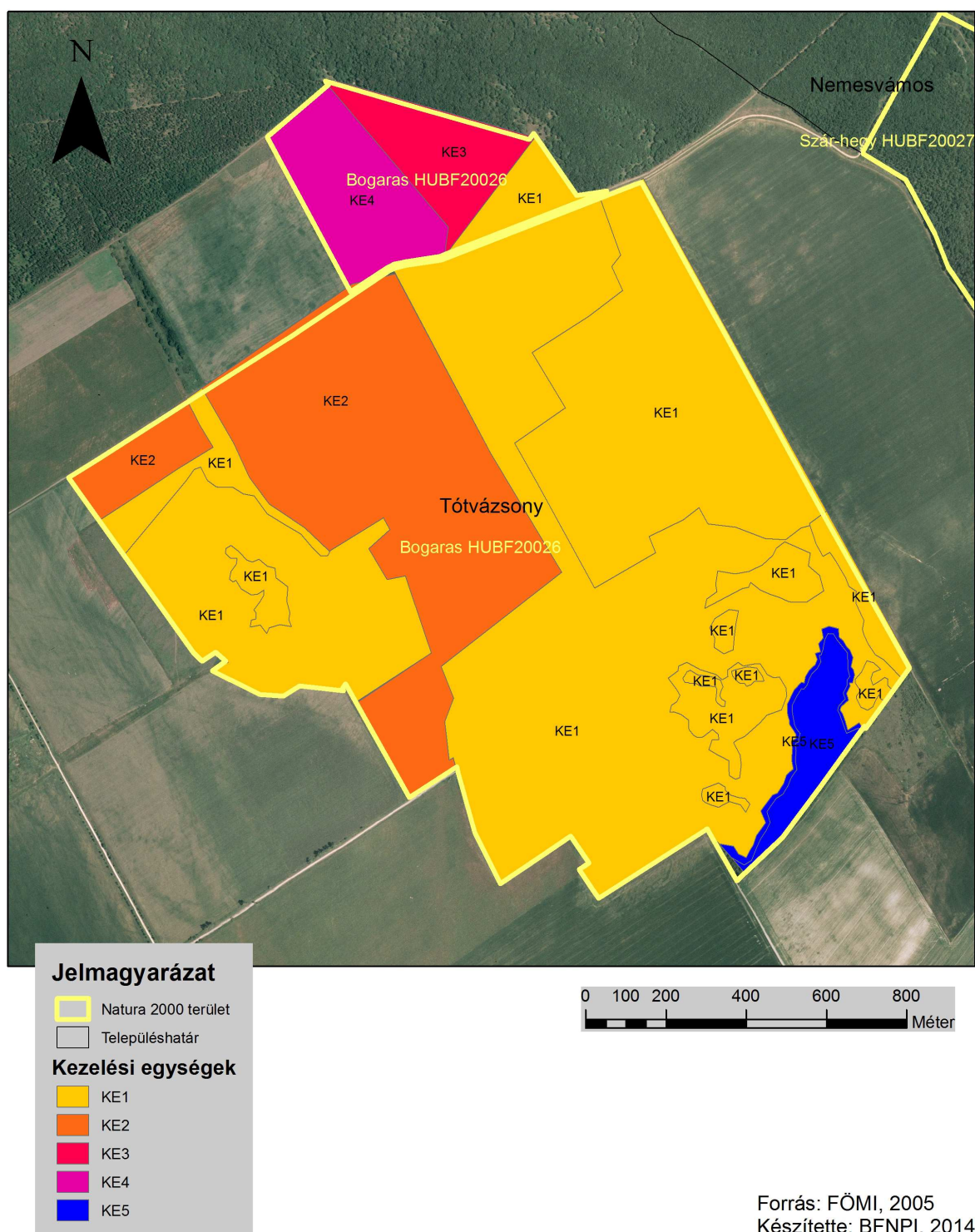
A tervezési területre tartozó új mintavételi hely felvételét az országos monitorozó program mintavételi helyei közé nem javasoljuk.

3.2.5. Mellékletek

3.2.5.1. Kezelési egységek térképe

A HUBF20026 Tótvázsonyi Bogaras kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve 2014

Kezelési egységek térképe

3.2.5.2. Kezelési egységek táblázata

Kezelési egység	Érintett ingatlanok (hrsz.)	Érintett MEPAR-blokk
Erdő1 (KE3)	Tótvázsony 0171	X8NTQ-L-12
Erdő2 (KE4)	Tótvázsony 0175/4, 0169, 0174/1	X18TQ-X-12
Erdő3 (KE5)	Tótvázsony 0228/1, 2	X18TQ-X-12
Gyep (KE1)	Tótvázsony 0180/2a,b,c, 0174/2, 0182, 0179, 0178/2, 0228/1,2, 0183/4, 0252/1, 0254	X18TQ-X-12, XD56Q-L-12, XD8TQ-A-12,
Szántó (KE2)	Tótvázsony 0180/1, 0180/2a, 0183/4, 0252/1, 0252/2, 0254	XD56Q-L-12, XDC6Q-T-12, XD8TQ-A-12, X18TQ-X-12

3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében

A tervezési terület egésze a HUBF20026 Tótvázsonyi Bogaras kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területhez tartozik, így fenntartásával kapcsolatban alapvetően a 275/2004 (X.8.) Kormányrendelet az irányadó.

A tervezési területet az országos ökológiai hálózati magterület 88,1 %-ban, pufferterület 0 %-ban, ökológiai folyosó 1,9 %-ban érinti (összesen 100 %).

A tervezési területen előforduló védett fajok és természeti értékek alapján vonatkozik a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény.

A terület erdőtervezett erdeinek elsődleges rendeltetése honvédelmi, másodlagos rendeltetése vadaskert. Az erdőtervezett erdőterületek állami tulajdonban vannak, azokon a HM VERGA Zrt. gazdálkodik. A terület délkeleti felében található, nem erdőtervezett faállományok gyep művelési ágú területen, magántulajdonban vannak.

A gyepek magántulajdonban vannak, ezeket juhok legeltetésével illetve kaszálóként hasznosítják. A szántóterületek hasznosítása változó, itt többnyire gabonaféléket termesztenek.

3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja

3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök

A tervezési munka során a kommunikáció céljaihoz kerültek megválasztásra az egyes célcsoportok elérésére alkalmas kommunikációs elemek.

Ezek alkalmazása, megvalósítása a projekt során a fenntartási terv készülségi fázisaihoz igazodott, figyelembe véve a 43/2012 (V.3.) VM rendeletet. Egy-egy kommunikációs cél megvalósulását többféle elem tette lehetővé.

A kommunikációs munka alapját egy honlap képezte, amely 11 db Natura 2000 terület fenntartási terv készítésének honlapja. Ezen keresztül elérhetővé vált minden fontos információ és tervanyag. A kiküldött postai és elektronikus levelek, önkormányzati közlemények és újságcikkek mind tartalmazták a honlap elérhetőségét. A fórumok

tapasztalatai alapján elmondható, hogy az informatív és felhasználóbarát honlapot számos érintett felkereste.

A felhasznált kommunikációs elemek táblázatos formában kerülnek bemutatásra.

Kommunikációs eszközök és rövid jellemzésük	Érintett célcsoportok	Kommunikációs eszköz funkciói						Igazoló dokumentum
		A Natura 2000 hálózat bemutatása	A tervezési folyamat bemutatása	Információk egyeztetése, kérése	Fenntartási terv véleményezése	Fejlesztési igények felmérése	Konkrét kérdések tisztázása	
Terepbejárás: a terület HRSZ-es térképi áttekintése formájában valósult meg, a terepi munkának nem kedvező időjárási körülmények miatt. A résztvevők száma 6 fő volt.	- tulajdonosok - gazdálkodók - vadásztársaságok			X		X	X	jegyzőkönyv / jelenléti ív és emlékeztető
Falu- és gazdafórum: a tervezési terület központi településén került megtartásra, minden címlistán szereplő érintett meghívásával. A résztvevők száma 6 fő volt.	- tulajdonosok - gazdálkodók - önkormányzat - civil szervezetek - falugazdászok és agrárkam.tanácsadók - vadásztársaságok	X	X		X	X	X	meghívó, jelenléti ív és emlékeztető
Önkormányzati közzététel: Hirdetmény a tervezésről, és fórum meghívók közzététele valósult meg az érintett településeken (1 db)	- gazdálkodók - önkormányzatok - civil szervezetek - lakosság		X		X			önkormányzati igazolás/fénykép /printscreen az internetes közzétételről
Honlap: <i>natura2000.balatonregion.hu</i> 11 db önálló Natura 2000 terület közös honlapja. Tájékoztató, dokumentum megosztó és véleményezési funkciók együttes betöltése. Az egyeztetési tervanyagok közzétételének leghatékonyabb módjának ez az eszköz bizonyult.	- tulajdonosok - gazdálkodók - önkormányzatok - civil szervezetek - lakosság - falugazdászok és agrárkamarai tanácsadók - gazdakörök - vadásztársaságok - állami szakmai szervezetek	X	X	X	X	X		internetes elérhetőség, honlap címe
Küldött postai levél, e-mail:	- tulajdonosok	X	X	X	X	X		levélről másolat,

Kommunikációs eszközök és rövid jellemzésük	Érintett célcsoportok	Kommunikációs eszköz funkciói						Igazoló dokumentum
		A Natura 2000 hálózat bemutatása	A tervezési folyamat bemutatása	Információk egyeztetése, kérése	Fenntartási terv véleményezése	Fejlesztési igények felmérése	Konkrét kérdések tisztázása	
Önkormányzatok, falugazd., agrárkamara, állami. sz. e-mailés tájékoztatása, valamint az önkormányzatoktól kapott tulajdonosi adatok alapján a tulajdonosok nagy részének levélben történő értesítése történt meg. A levél mellé minden esetben kitöltendő, visszaküldendő kérdőív került megküldésre. Összesen 7 db postai levél és 4 db e-mail került kiküldésre	- gazdálkodók - önkormányzatok - civil szervezetek - lakosság - falugazdászok és agrárkamarai tanácsadók - gazdakörök - vadásztársaságok - állami szakmai szervezetek							kinyomtatott e-mail, kinyomtatott kérdőív
Nyomtatott ismertető: A tervezés folyamatát és tapasztalatait bemutató színes kiadvány készült 11 db területre közösen (400 db).	- gazdálkodók - falugazdászok és agrárkamarai tanácsadók - gazdakörök - vadásztársaságok	X					X	az ismertető egy példánya
Sajtó megjelenés: A Balaton térségében ismert és népszerű, Balatoni futár c. havi magazinban jelent meg egy ½ és egy egész oldalas cikk a tervezésről.	- tulajdonosok - gazdálkodók - önkormányzatok - civil szervezetek - lakosság - falugazdászok és agrárkamarai tanácsadók - gazdakörök - vadásztársaságok - állami szakmai szervezetek	X	X	X	X	X	X	újságcikkek másolata

3.4.2. A kommunikáció címzettjei

A kommunikáció címzettjei területi illetékesség szerint kerültek összegyűjtésre. Az érintett önkormányzati szakemberekkel történő kapcsolatfelvétel kulcsfontosságúnak tekinthető. Helyismeretük és a rendelkezésre álló adataik alapján segítették a tervezést, további érintetteket javasoltak, hirdetmény és értesítők formájában tájékoztatták a lakosságot, illetve helyet biztosítottak a fórumok lebonyolítására.

Célcsoport	Szervezet neve
Önkormányzat(ok)	Tótvázsony Község Önkormányzata
Civil szervezetek (helyi önkormányzat javaslata alapján)	Felhő Kh. és Környezetvédő Egyesület
LEDAER akciócsoportok	Éltető Balaton-felvidékért Egyesület
Falugazdász(ok)	Orbán Judit
Magyar Agrárgazdasági Kamarai tanácsadók	Horváth Adrienn Kálmán Tímea
Állami szféra (szakmai szervezetek, hatóságok)	Veszprém Megyei Kormányhivatal Építésügyi Hivatala Veszprém Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága. Veszprém Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága Veszprém Megyei Kormányhivatal Földművelési Igazgatósága Veszprém Megyei Kormányhivatal Élelmiszerbiztonsági és Állategészségügyi Igazgatósága Veszprém Megyei. Kormányhivatal Földhivatala Veszprém Megyei Kormányhivatal Közlekedési Felügyelőség. Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Veszprém Megyei Kirendeltsége Veszprémi Bányakapitányság Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság Közép-dunántúli Körny., Term. és Vízügyi Felügyelőség
Tulajdonosok, gazdálkodók, vagyongazdálkodók	Honvédelmi Minisztérium Stumpf és F. Mg. Ker. és Szolg. Kft. Tótvázsony Község Önkormányzata Bronco Horse Mg. Ker. és Szolg. Kft. Agrotesz Mg. Ker. és Szolg. Kft. Zsebők Zsigmond Dr. Markovszky György Tamás Dr. Sindler György Dávid László Leitold Róbert

3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel

A táblázat a terv szempontjából hangsúlyos véleményeket, és azok értékelését tartalmazza. Az összes beérkezett vélemény az 1. sz. mellékletben található.

Véleményező	Vélemény	Intézkedés/ Válasz
<p>Veszprém Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága</p>	<p>A tervezet több helyen említi „üzemtervezett erdő”-t. Az üzemterv fogalmát a az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (Evt) nem ismeri, illetve az Evt 113. § (4) szerint „Az e törvény hatálybalépése előtt kiadott üzemtervek e törvény szerinti erdőtervnek minősülnek, így „erdőtervezett terület”, „erdőtervi terület” vagy „Országos Erdőállomány Adattárban szereplő terület” a helyes megfogalmazás.</p> <p>Célszerűnek tartanánk pontosítani, hogy a „vadgyümölcsök” fogalom alá – különösen pl. cserjeirtáskor ezek feltétlen kíméletekor- mely fajok tartoznak, ide tartoznak-e pl. a kökény és galagonya?</p> <p>1.7.4. Körzeti vadgazdálkodási tervek és üzemtervek</p> <p>Az erdőtervi területek szinte egésze a Mátyás Király Vadaskerthez tartozik.</p> <p>„3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése A terület rendeltetése:”</p> <p>Felhívjuk a figyelmet, hogy a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény 2014.01.01.-én hatálybalépett 42. § (1) módosítása szerint „A Honvédség szervezeteinek elhelyezéséhez, és feladatai ellátásához rendelkezésre bocsátott ingatlanok állami tulajdonban, a honvédelemért felelős miniszter által vezetett minisztérium vagyongazdálkodásában állnak. A honvédelemért felelős miniszter által vezetett minisztérium vagyongazdálkodásában lévő <u>ingatlanok elsődleges rendeltetése a honvédelmi feladatok ellátásának biztosítása.</u>”Ilyen a 0171 és a 0175/4 hrsz-ú ingatlan.</p> <p>Az erdőtervi területekből a tisztásként nyilvántartott területek szinte teljes területtel, az NATURA 2000 site-hoz tartozó egyetlen erdőrészlet teljes területe a Mátyás Király Vadaskerthez tartozik.</p> <p>„E2 kezelési egység”</p>	<p>Elfogadva, a tervben javítva.</p> <p>A fogalom tisztázása nem a fenntartási terv feladata, a konkrét kezelések egyeztetése során a kérdés tisztázható. Tudomásul vétel, a tervben a szükséges módosítás elvégezve.</p> <p>Tudomásul vettük, a tervben a terület természetvédelmi rendeltetéséről van szó.</p> <p>Elfogadva, a tervben a módosítást megtettük.</p>

Véleményező	Vélemény	Intézkedés/ Válasz
	<p>A kezelési egységhez tartozó területnek csak a fele (Tótvázsony 7TI, 27TI) ven jelenleg erdőtervi területként, erdei tisztásként nyilvántartva, a többi rész ugyan a Vadaskerthez tartozik, így a vadászati kezelője azonos, de indokolatlannak tartjuk az erdei kezelési egységhez történő sorolását.</p> <p>Kezelési javaslatok: - Erdősztyepp-erdők extenzív legeltetése. (E76)</p> <p>Erdőtervi területen a jelenleg hatályos jogszabályok szerint a legeltetés tilos. Ugyan hasonló hatásnak van kitéve a vadaskert miatt, de ez a kezelési javaslat így nem értelmezhető.</p> <p>„E3 kezelési egység A nem üzemtervezett (részben erdő, részben egyéb művelési ágú) erdőfoltok, facsoportok, erdősávok Kötelező előírások: Meghatározott erdőrészekben az élőhelyek és fajok védelme érdekében teljes érintetlenség biztosítása, térbeli vagy teljes korlátozás elrendelése. (E10)”</p> <p>Mivel- ahogy a tervezet is írja nem erdőtervi területről van szó, az erdőrészekre tett kötelezés nem értelmezhető.</p>	
Tótvázsony Község Önkormányzata	Be kíván kapcsolódni a terv véleményezésébe. Adatokat szolgáltatott a tervezéshez. Nincs fejlesztési elképzelése az Önkormányzatnak.	A kapott információk a megalapozó tanulmány készítése során figyelembevételre kerültek. Nem érkezett visszajelzés a fenntartási tervanyagot illetően.